

UNIVERSITATEA HYPERION DIN BUCUREȘTI
Facultatea de Psihologie și Științe ale Educației

MASTER PSIHOLOGIE CLINICĂ ȘI CONSILIERE PSIHOLOGICĂ

GHID PENTRU ELABORAREA LUCRĂRII DE DISERTAȚIE

- Sesiunea iunie 2027 -

Ghidul oferă studenților repere metodologice și academice pentru elaborarea lucrării de disertație. Documentul reprezintă un instrument ştiinţific util şi utilizabil în proiectarea, elaborarea, tehnoredactarea şi prezentarea lucrărilor finale/disertațiilor de master.

Cuprins

1. Orientări generale 2
2. Formatul lucrării 2
3. Structura disertației 3
4. Etica și Integritatea academică. Utilizarea Inteligenței artificiale 5
Anexe 7

Ghidul metodologic oferă o sumară perspectivă metodologică, teoretică şi pragmatică, cu sens, asupra unor posibile răspunsuri la întrebări pe care ni le adresează frecvent masteranzii facultăţii noastre.

1. Orientări generale

a) Obiectivul diserataţiei

Disertația trebuie să pună în evidență capacitatea absolvenților de a realiza în mod independent o lucrare academică cu semnificație științifică. În acest scop absolventul va utiliza competențele formate pe parcursul procesului didactic, în conformitate cu planurile de învățământ pentru ciclul de master. Prin realizarea disertaţiei, absolventul trebuie să demonstreze următoarele competențe specifice:

- Fundamentare teoretică;
- Documentare bibliografică;
- Alegerea sau construirea (atunci când este cazul) a tehnicilor de recoltare a datelor;
- Elaborarea și implementarea unui model de cercetare;
- Redactarea documentului și prezentarea acestuia în fața comisiei de examinare.

Disertaţia poate fi elaborată într-una din următoarele categorii tematice de bază:

- Cercetare calitativă (studii de caz);
- Cercetare cantitativă.

b) Rolul profesorului coordonator

Disertaţia este o lucrare personală a cărei responsabilitate revine integral absolventului care are datoria să redacteze lucrarea în conformitate cu informațiile prezentate mai jos.

Coordonatorul își asumă complet calitatea îndrumării. Profesorul coordonator asistă şi susţine procesul de elaborare a acesteia, fără a aduce atingere principiului lucrului individual.

Activităţi recomandate profesorului coordonator: sugestii în legătură cu alegerea şi definirea temei; impunerea unor etape obligatorii şi a unor momente de evaluare a progresului în realizarea disertației (de preferință, cel puțin odată la trei săptămâni); sugestii cu privire la organizarea şi realizarea cercetării sau studiului; sugestii privind orientările teoretice şi metodologice; discuţii pe teme ridicate de masterand şi răspunsuri la întrebările acestuia; observaţii critice şi recomandări de corecţie; sugestii bibliografice.

2. Formatul lucrării

Lucrarea trebuie redactată într-un limbaj academic, impersonal, caracteristic lucrărilor de cercetare. Vor fi evitate greșelile gramaticale de redactare (acord, punctuație, lexic etc).

Numerotarea lucrării va începe având ca prima pagină, pagina de cuprins.

Lucrarea va fi redactată în format A4 (2,54 cm sus, jos, stânga, dreapta și 1,27 cm la antet și subsol), la un rând distanță, în Times New Roman, cu o mărime a fontului de 12 puncte de culoare neagră și cu alinierea Justified (stânga-dreapta). Indentarea paragrafelor se va face la 1,25 cm (cu tasta Tab) și se vor elimina spațiile inutile dintre paragrafe. Paginile vor fi numerotate cu litere arabe, în partea de jos centru.

Singurul stil de citare acceptat este stilul APA. Preluarea identică a unei fraze sau paragraf va fi citată utilizând ghilimele de deschidere la începutul textului preluat și ghilimele de închidere la finalul frazei sau paragrafului preluat (maxim 1%), urmate de indicarea autorului, anului și a paginii din sursa utilizată. Atunci când se preia o idee sau un calup de idei se vor indica la final autorul și anul. La bibliografie citarea standard APA 7 și are următoarea ordine:

- Nume, inițiala/ele prenume (dacă sunt mai mulți autori se va insera punct și virgulă între ei. Dacă sunt mai mult de 3 autori, se va menționa primul autor și se va adăuga et al.). (anul publicării), *Titlul cărții (scris italic)*, orașul, editura. Această citare este valabilă pentru cărți;

- Nume, inițiala/ele prenume (dacă sunt mai mulți autori se va insera punct și virgulă între ei. Dacă sunt mai mult de 3 autori, se va menționa primul autor și se va adăuga et al.). (anul publicării), Titlul articolului, *Titlul jurnalului, volumul şi numărul acestuia (scrise italic)*, paginile între care este articolul citat, orașul, editura, link-ul sau DOI-ul etc. Această citare este valabilă pentru articole;

- Alte tipuri de lucrări citate trebuie să respecte prevederile stilului APA (https://support.microsoft.com/ro-ro/office/apa-mla-chicago-formatarea-automat%C4%83-a-bibliografiilor-405c207c-7070-42fa-91e7-eaf064b14dbb)

Fiecare capitol va începe pe o nouă pagină, dar nu și subcapitolele și subpunctele. Capitolele vor fi numerotate cu numere arabe (1., 2., 3. etc.), la fel și subcapitolele (1.1., 1.2., 1.3. etc.) și subpunctele (1.1.1., 1.1.2., sau 1.2.1., 1.2.2. etc). Titlul capitolelor, subcapitolelor și subpunctelor vor fi scrise cu bold și fără majuscule. Înaintea fiecărui subcapitol se va lăsa un rând liber.

Tabelele lucrării se vor numerota cronologic cu cifre arabe, de la 1 la n. Titlul se menționează deasupra tabelului, centrat. Figurile se numerotează cu cifre arabe, de la 1 la n, fiecare figură are număr și titlu, care se menționează sub figură, centrat.

Printarea lucrării se va face doar pe o singură parte a paginilor.

Se recomandă ca lucrarea să fie redactată pe aproximativ 50 - 60 de pagini (fără anexe).

Orice aspect de editare care nu este menționat explicit mai sus va putea fi tratat de autor după preferință, urmând modele uzuale din literatura științifică.

3. Structura disertației

Pagina de titlu va conţine următoarele informaţii:

1. Numele universităţii, al facultăţii și al masterului;
2. Titlul lucrării;
3. Titlul universitar al coordonatorului urmat de nume și prenume;
4. Numele (pentru persoanele căsătorite se va nota astfel: Numele tatălui în paranteză numele de căsătorie) urmat de prenumele candidatului;
5. Anul realizării lucrării de disertație;

La sfârșitul acestui document găsiți un exemplu de copertă și pagină de titlu.

Conţinutul lucrării

Lucrarea trebuie să aibă o organizare logică în capitole, care să prezinte următoarele aspecte:

1. Cuprins;
2. Cadrul teoretic al problemei studiate;
3. Modalități de diagnostic și evaluare;
4. Prezentarea celor 5 studii de caz (sau prezentarea cercetării și interpretarea statistică și psihologică a rezultatelor, în cazul în care lucrarea cuprinde o cercetare);
5. Bibliografie;
6. Anexe.

Cuprinsul va conţine numele capitolelor, subcapitolelor şi subpunctelor, bibliografia şi anexele, cu indicarea paginaţiei corespunzătoare din text.

Cadrul teoretic cuprinde o trecere în revistă a literaturii de specialitate dedicate temei studiate. Se va urmări o prezentare în egală măsură completă, dar şi sintetică, acordându-se importanţă surselor celor mai relevante, pe de o parte, şi celor mai recente, pe de altă parte. Se

recomandă utilizarea unui criteriu explicit de ordonare a prezentării, care poate fi de natură tematică sau temporală. Se va acorda atenţie aspectelor controversate, în raport cu care masterandul/a poate manifesta o evaluare critică.

Partea introductivă trebuie să conțină:

a. Un scurt istoric al temei cercetate;

b. Prezentarea stadiului actual al cunoașterii științifice cu privire la problematica investigată (studiile recente, metaanalize, studii radomizate, realizate în respectivul domeniu)

c. Evidențierea modului în care obiectivele studiului răspund unor dileme și limite științifice actuale.

În capitolul destinat **cercetării calitative**, vor fi **prezentate cinci studii de caz** care vor avea următoarea structură:

1. **Justificarea alegerii cazului (relevanța pentru tema disertației)**
   - ✓ Consimțământ informat și aspecte etice .
2. **Date de Identificare și Anamneza clinică**
   - ✓ Profilul demografic: inițiale vârstă, sex, ocupație, statut marital, mediu de proveniență.
   - ✓ Motivele prezentări (Acuzele principale ale clientului/pacientului/beneficiar de servicii medicale, scrise în ghilimele (limbajul lui) problemele identificate de clinician și întrebarea de referință).
   - ✓ Istoricul problemei / tulburării actuale (debutul simptomelor, intensitatea, frecvența, factori declanșatori) .
   - ✓ Antecedente medicale și psihiatrice (tratamente anterioare, spitalizări, medicație curentă (dacă există).
   - ✓ Istoric personal și social (anamneza dezvoltării – dinamica familială, traume din copilărie, stilul de atașament, istoricul educațional și profesional).
3. **Evaluarea Clinică secvențială**
   - ✓ Observația clinică / examinarea stării mentale.
   - ✓ Bateria de teste (Probele avizate COPSI) .
   - ✓ Sinteza evaluării pe cele 6 niveluri COPSI.
4. **Conceptualizarea clinică a cazului**
   - ✓ Diagnosticul pozitiv (DSM-5/ICD-11): Încadrarea pe criterii de diagnostic.
   - ✓ Diagnostic diferențial : Argumentarea eliminării altor patologii similare.
   - ✓ Modelul teoretic de abordare: (Modelul Cognitiv-comportamental; Modelul vulnerabilitate-stres; Modelul sistemic, etc.).
   - ✓ Mecanisme etiopatogenice și de menținere.
5. **Planul de Consiliere / Intervenție Psihoterapeutică**
   - ✓ Obiectivele demersului: pe termen scurt, mediu și lung.
   - ✓ Desfășurarea procesului de consiliere sau psihoterapeutic (prezentarea ședințelor) .
6. **Evaluarea Eficienței Intervenției și Concluzii**
   - ✓ Rezultate post intervenție (aplicarea testelor inițiele și grafic de evoluție).
   - ✓ Analiza procesului și a alianței terapeutice.
   - ✓ Discuții și limite.
   - ✓ Recomandări / indicații post consiliere /psihoterapie.

Pentru **cercetarea cantitativă** eșantionul trebuie să aibă minim 100 de subiecți, să fie utilizate minim două instrumente/chestionare agreate de Colegiul Psihologilor din România (https://www.copsi.ro/index.php/metodologie-menu/metode-si-tehnici) și să fie utilizate

minim trei teste statistice. Structura lucrării va fi conformă structurii de licență a Facultății de Psihologie și Științe ale Educației, Universitatea Hyperion.

Bibliografia

Va conține numerotate în ordinea alfabetică toate resursele utilizate în cadrul lucrării. Doar resursele citate trebuie prezentate la bibliografie și viceversa. Se încurajează utilizarea sub-meniului References – Manage sources (Referințe) disponibilă în word pentru adăugarea lucrărilor și ulterior pentru generarea automată a bibliografiei.

Aspectele principale care trebuie avute în vedere sunt următoarele:

- *Compoziția bibliografiei*: Ponderea majoritară trebuie să o aibă referințele de tip "articol de revistă", "comunicări științifice la conferințe". Vor fi utilizate surse autohtone, dar mai ales internaționale. Bibliografia trebuie să cuprindă titluri reprezentative pentru subiectul tratat;
- *Actualitatea bibliografiei*: Ponderea majoritară trebuie să o aibă referințele recente, actuale. Totuși nu vor fi evitate referințele mai vechi, dacă au un caracter fundamental pentru subiectul tratat. În general, se consideră că o referință este "actuală" dacă nu este mai veche de 10 ani;
- *Volumul bibliografiei*: Numărul referințelor citate depinde de natura subiectului și de efortul de explorare efectuat de autor. În principiu, cu cât numărul referințelor este mai mare, cu atât disertația va fi apreciată mai bine;
- *Formatul bibliografiei*: Referințele se constituie prin citarea autorilor și anului apariției, în textul lucrării, iar informația bibliografică completă se introduce în lista de referințe de la sfârșitul documentului. În bibliografie vor fi trecute toate sursele, în ordine alfabetică, numerotate cu cifre arabe, urmate de punct. În cazul în care unui autor în corespund mai multe lucrări, acestea vor fi listate în ordine cronologică. Bibliografia va fi redactată conform standardelor APA 7.

Toate sursele bibliografice, primare sau secundare, publicate sau nepublicate, sunt proprietatea intelectuală a autorilor sau instituţiei care au produs acele materiale. Prin urmare, autorul lucrării de disertație va cita în mod corect toate sursele incluse în lucrare, inclusiv figuri, tabele, ilustraţii, diagrame. Se citează nu doar preluarea unor fraze de la alţi autori, dar şi parafrazarea şi sumarizarea ideilor exprimate de aceştia. *Eludarea acestor norme etice este considerată plagiat*.

Anexele conțin Lista tabelelor și Lista figurilor. De asemenea pot conţine scalele/probele utilizate, ilustrații suplimentare, alte materiale relevante pentru cercetarea realizată. Ultima anexă va conține Declarația de utilizare a Inteligenței Artificiale. În cazul utilizării AI generativă se vor include în anexe și prompturile utilizate în diferite etape ale cercetării calitative.

4. Etica și Integritatea academică. Utilizarea Inteligenței artificiale

Etica în cercetare trebuie axată în principal pe respectarea drepturilor și demnității participanților, având ca element esențial obținerea consimțământului informat. În cazul cercetărilor care implică minori, este obligatorie obținerea acordului scris din partea părinților sau a reprezentanților legali. De asemenea, pentru participanții adulți care se află sub protecție legală din cauza unor condiții medicale sau clinice, este necesar consimțământul scris al tutorilor legali. Aceste măsuri asigură protejarea vulnerabilităților participanților și conformitatea cu standardele etice.

Utilizarea Inteligenței Artificiale

Lucrarea va fi supusă verificării utilizării inteligenței artificiale. La Capitolul 1, cadrul teoretic al problemei studiate, se acceptă un procent de maximum 50%. La partea de cercetare calitativă și concluzii procentul admis este de 10%.

AI generativ nu este „sursă" în sens academic, deoarece outputul nu este produs de o persoană. Utilizarea AI trebuie **declarată**, nu tratat ca sursă citată în mod obișnuit. Nedeclararea, depășirea limitelor impuse de Ghid sau prezentarea outputului AI ca lucrare proprie constituie încălcări ale integrității academice.

Utilizarea AI presupune respectarea, cumulativ, a următoarelor obligații din partea studentului masterand:

a) Declararea utilizării AI și prezentarea prompturilor utlizate în anexe. Se va specifica faptul că, de exemplu: „În procesul elaborării părții teoretice a lucrării a fost utilizat modelul de inteligență artificială Claude Sonet 4.6 (Anthropic, 2025) ca instrument auxiliar pentru facilitarea activităților de traducere a unor surse bibliografice și organizarea preliminară a referințelor bibliografice în stilul solicitat. Utilizarea acestui instrument a avut un rol exclusiv de suport tehnic și lingvistic, fără a substitui procesul de analiză, interpretare critică și redactare academică realizat de autor. Prompturile utilizate se regăsesc în Anexa nr. .... Responsabilitatea pentru selecția surselor, acuratețea informațiilor, integrarea conținutului și forma finală a lucrării aparține în totalitate autorului."

Exemplu de referință în bibliografie (APA7, 2020):

Anthropic (2025). *Claude Sonnet 4.6* [Large language model]. https://claude.ai

b) Completarea Declarației privind utilizarea AI și adăugarea în anexa la lucrarea de disertație. Studentul masterand va semnala, într-o secțiune distinctă (Anexă) intitulată „Declarație privind utilizarea Inteligenței artificiale", capitolele în care au fost utilizate astfel de instrumente, scopul specific al utilizării (de exemplu: reformulare lingvistică, sinteză bibliografică, verificare gramaticală, generare de structuri preliminare de text, traducere etc.), precum și denumirea exactă a instrumentului folosit, cu referință conform stilului APA 7.

Exemplul de redactare a declarației este ilustrat în la finalul prezentului Ghid.

Instrumentele de Inteligență artificială nu pot figura în calitate de autori și nu substituie responsabilitatea academică a autorului față de conținutul lucrării. Autorul rămâne pe deplin responsabil pentru acuratețea, originalitatea și integritatea academică a lucrării în ansamblu.

c) Păstrarea logului și al unui jurnal de utilizare a AI care va fi pus la dispoziția coordonatorului sau al factorilor de decizie ai Facultății/Universității la cerere. Acestea se vor păstra cel puțin 3 ani de la data susținerii lucrării de disertație. Lipsa acestora, în cazul în care se solicită, pot duce la invalidarea lucrării. Jurnalul trebuie să conțină următoarele informațiile prezentate în tabelul următor:

Câmp	**Ce se notează**
Data	Anul, luna și ziua utilizării
Instrument	ChatGPT, Copilot, Gemini, Claude etc.
Versiune / cont	dacă este cunoscut; cont instituțional sau public
Scop	brainstorming, traducere, verificare conceptuală, feedback, rezumat
Prompt introdus	promptul exact sau un rezumat fidel
Date introduse	tipul datelor: text propriu, date anonimizate, date publice etc.
Output folosit	ce parte a fost preluată sau adaptată
Secțiunea afectată	pagină, capitol, tabel, cod, analiză
Verificare umană	surse, calcule, teste, revizuire metodologică

Decizie finală	acceptat / modificat / respins
Responsabil	masterand, profesor, cercetător, coordonator

Instrumentele de inteligență artificială pot fi utilizate exclusiv cu rol auxiliar pentru: sprijin redacțional, organizarea ideilor, traduceri, verificare gramaticală, reformulare stilistică, parafrazare, realizarea schemelor conceptuale, clarificări conceptuale sau verificări tehnice.

Nu este permisă utilizarea AI pentru: evaluarea funcției cognitive (dacă e cazul), managementul personal al simptomelor, conceptualizare clinică și dignostic diferențial (dacă e cazul), evaluare diagnostică multiaxială (DSM 5 de preferință), evaluarea riscului, concluzii, prognostic și planul de intervenție psihologică, analiză statistică, scorare psihologică, interpretare de date.

DECAN
Conf. univ. dr. Mihai Covaci

DIRECTOR DEPARTAMENT
Lect. univ. dr. Cristiana Haica

UNIVERSITATEA HYPERION DIN BUCUREŞTI
FACULTATEA DE PSIHOLOGIE ŞI ŞTIINŢE ALE EDUCAŢIEI
MASTER DE PSIHOLOGIE CLINICĂ ŞI CONSILIERE PSIHOLOGICĂ

LUCRARE DE DISERTAȚIE

Coordonator:
Titlul științific Prenume NUME

Absolvent:
Nume Prenume

București
2027

UNIVERSITATEA HYPERION DIN BUCUREŞTI
FACULTATEA DE PSIHOLOGIE ŞI ŞTIINŢE ALE EDUCAŢIEI
MASTER DE PSIHOLOGIE CLINICĂ ŞI CONSILIERE PSIHOLOGICĂ

Influențele anxietății asupra creativității la adolescenți

Coordonator:
Titlul științific Prenume NUME

Absolvent:
Nume Prenume

București
2027

Declarație privind utilizarea Inteligenței artificiale - Exemplu

Subsemnatul(a), _____,
student(ă) la programul de studii _____, anul de studiu _____,
facultatea _____, în conformitate cu Metodologia privind utilizarea instrumentelor de inteligență artificială în redactarea lucrărilor academice, declar pe proprie răspundere următoarele:

☐ NU am utilizat instrumente de inteligență artificială în redactarea prezentei lucrări.

☐ AM utilizat în elaborarea prezentei lucrări de disertație instrumente de inteligență artificială generativă. Acestea au fost utilizate exclusiv cu rol auxiliar conform descrierii din tabel. Aceste instrumente nu au substituit contribuția personală, analiza proprie, interpretarea rezultatelor sau responsabilitatea academică asupra conținutului. Nu au fost introduse în sistemele AI date personale identificabile, date sensibile, baze de date neanonimizate sau informații confidențiale.

Capitol	**Scopul utilizării**	**Instrument utilizat**
Cap. 1	Reformulare stilistică, sprijin redacțional, organizarea ideilor,	Claude Sonnet 4.6 (Anthropic, 2025)
Cap. 1	Căutarea și sistematizarea surselor	Microsoft Copilot (Microsoft, 2025)
Cap. 1 și 3	Verificare gramaticală	ChatGPT GPT-4o (OpenAI, 2025)
Cap. 1	Clarificări conceptuale și realizarea schemelor conceptuale	Gemini 1.5 Pro (Google, 2026)

Îmi asum integral responsabilitatea pentru acuratețea, originalitatea, integritatea și conformitatea academică a lucrării. Confirm că utilizarea acestor instrumente AI nu a substituit demersul intelectual propriu, cercetarea originală sau raționamentul critic personal.

Semnătura,